
ФАРЕНІК ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

(до 70-літнього ювілею)

9 червня 2015 року виповнилося 70 років Фареніку Володимирі Івановичу. Він народився в селі Іванівці Антрацитівського району Луганської області. У 1967 році закінчив Харківський державний університет за спеціальністю «Фізика» і отримав кваліфікацію інженер-фізик. У 1974 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю фізика і хімія плазми. Через рік отримав звання старшого наукового співробітника. Працював на різних посадах у Харківському університеті. Обирався деканом фізико-технічного факультету, виконував обов'язки завідувача кафедри.

З 1992 року В. І. Фаренік затверджений директором Наукового фізико-технологічного центру Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України. Володимир Іванович відомий фахівець у галузі фізики плазми, вакуумно-плазмових технологій, іонно-плазмової техніки формування мікро- та нанорозмірних структур для електроніки. Ювіляром отримана низка фундаментальних і прикладних наукових результатів.

Приймав участь у дослідженні властивостей плазми у схрещених електричному та магнітному полях, результатом яких стало відкриття нової резонансної іонно-циклотронної нестійкості в обертовій плазмі та розробка методів нагрівання плазми і сепарації ізотопів у обертовій плазмі, які захищено двома авторськими свідоцтвами.

У галузі низькотемпературної плазми: вивчено властивості електричних розрядів у плазмі з парів металу, вперше розроблено метод низькоенергетичного нанесення покриттів з одночасним бомбардуванням плівки іонами робочого металу високої металографічної якості, вивчено характеристики розрядів на сталому струмі та високочастотних розрядів Е і Н типів, вперше вивчено ліву гілку кривої запалення високочастотного ємнісного розряду (аналог кривої Пашена), досліджено комбіновані ВЧ ємнісний та індуктивний розряди, плазмовий конденсатор Н типу, досліджено умови формування та транспортування іонних пучків малої та середньої енергій; суттєво вдосконалено зондові методики діагностики ВЧ плазми.

За галузевими та державними програмами на базі фундаментальних досліджень для потреб мікроелектроніки розроблено функціональний ряд плазмового технологічного обладнання малоенергоємного мікротравління електронних виробів; розроблено методи та пристрої оперативного контролю плазмових технологічних процесів; розробки захищені 13 авторськими свідоцтвами, 4 патентами України та 5 патентами Російської Федерації.

З 2002 по 2011 рік В. І. Фаренік керував виконанням робіт за Державною програмою розвитку електроніки в Україні. Результати виконання цих робіт були визнані замовниками на рівні світових наукових досягнень.

Список наукових публікацій В. І. Фареніка сягає близько 250 найменувань.

Ювіляр активно займався науково-організаційною роботою: 1979 р. — організація галузевої науково-дослідної лабораторії діагностики плазмових технологічних процесів; 1983 р. — перше в ХДУ спеціальне конструкторсько-технологічне бюро, 1977, 1979, 1989, 1991, 2007 — 2012 роки — організація та проведення Всесоюзних, міжгалузевих та міжнародних науково-технічних конференцій, 1992 р. — організація на базі наукової лабораторії та конструкторського бюро Наукового фізико-технологічного центру Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України і Навчально-наукового комплексу фізичних технологій.

Володимир Іванович викладав на кафедрі фізики плазми спеціальні курси з фізики низькотемпературної плазми. За його ініціативою на кафедрі організовано підготовку за спеціалізаціями «прикладна фізика плазми» та «фізичні основи плазмових технологій», організована перша в університеті навчально-наукова лабораторія ім. К. Д. Синельникова. Його зусиллями, як декана, на фізико-технічному факультеті було відкрито спеціальність «фізика пучків» зі збільшенням набору на 25 осіб. У 1993 році разом з професором Рожковим А. М. організував кафедру фізичних технологій зі спеціалізаціями «комп'ютерні технології», «плазмові технологічні процеси», «радіаційні технології», яку очолював з 1995 року по 2012 рік.

Активно сприяє розвитку міжнародної діяльності Університету у галузі освіти. Зокрема, студенти кафедри регулярно проходять виробничу практику у Німеччині, аспіранти виконують наукову роботу у провідних науково-дослідних організаціях Німеччини та Кореї, співробітники НФТЦ МОН та НАН України і кафедри фізичних технологій плідно співпрацюють з інститутами Польщі, Франції, Німеччини, Італії.

Під керівництвом В. І. Фареніка підготовлено 11 кандидатів наук, захищено близько 30 дипломних проектів, видано 8 методичних посібників. У 2002 році за ініціативою В. І. Фареніка засновано міжнародний науковий журнал «Фізична інженерія поверхні» з залучення провідних вчених та викладачів України і понад 10 країн світу. Володимир Іванович виконує обов'язки першого заступника головного редактора журналу ФІП. У 2006 році за ініціативою В. І. Фареніка на кафедрі фізичних технологій ХНУ імені В. Н. Каразіна відкрито нові спеціалізації — «Нанофізика та нанотехнології», а у 2008 році — «Іонно-плазмові нанотехнології та обладнання».

Активно пропагує досягнення НФТЦ МОН та НАН України і Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на галузевих та міжнародних виставках. Отримано 11 дипломів першого ступеню.

В. І. Фаренік нагороджений грамотами Харківської обласної державної адміністрації, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України з відзнакою, у 2005 році визнаний Людиною року м. Харкова, у 2008 році нагороджений знаком Міністерства освіти і науки України «За наукові досягнення».

Володимир Іванович сповнений оптимізму та енергії, активно працює в науково-організаційній галузі, активно сприяє просуванню і здобуткам молодих науковців і студентів.

Колеги та редакційна колегія журналу «Фізична інженерія поверхні» щиро вітають ювіляра і бажають міцного здоров'я та багато років плідної праці на науково-педагогічній ниві.

Редакційна колегія